

NIVON MEDEDELINGEN

ARNHEM & OMSTREKEN

MAANDBLAD januari 2012 no 1

AGENDA NIVON ARNHEM

- zo 8 jan NIEUWJAARSRECEPTIE
- di 10 jan Schaakmiddag
- vr 13 jan Lezing Verliefd, Verloofd,
Getrouwd
- do 26 jan Wijnproefavond
- zo 29 jan Theematisch
- zo 29 jan Wandelcafé Arnhem
met wandeling
- di 31 jan Excursie Pompekliniek
- di 7 febr Schaakmiddag
- zo 12 febr Excursie Bronbeek
- za 17 mrt Naar Assen voor
Gouden Eeuw van China

Lezingen cyclus De Kloof

- za 3 mrt Kloof Kiezer Gekozone
- za 31 mrt Kloof Allochtoon Autochtoon
- za 14 apr Kloof Arm Rijk

ACTIVITEITEN BERGSPORTGROEP ZON

- vr 28 jan Winterkamperen
- zo 29 jan in de Eifel
- za 18 febr Week slapen in
- za 3 mrt een Iglo
- zo 11 mrt Alpine Toerskiën
- za 17 mrt in Oostenrijk

rondom Pasen 8 en 9 april
weeklang actief op Le Tournesol

VERLIEFD, VERLOOFD, GETROUWD

Op vrijdag 13 januari is er in ons Nivoncentrum, Molenbeekstraat 26A te Arnhem een interessante lezing over het thema **Verliefd, Verloofd, Getrouwd** door **Ina Timmer**. Aanvang: 19.30 uur
Kosten: Leden € 3 / niet leden € 5



Wat weten we over de tradities rond verlovingen en huwelijk. Wie kent nog de naam Gretna Green? Het plaatsje in Schotland waar jongeren in de vorige eeuw zonder toestemming konden trouwen in de smederij. Een klap op het aambeeld door de smid en het huwelijk was gesloten. Dit is een van de onderwerpen, die aan de orde komen in de lezing van Ina Timmer. Zij is buitengewoon ambtenaar van de Burgerlijke Stand in de gemeenten Arnhem, Rheden en Doesburg. Ze heeft al meer dan 2.500 huwelijken gesloten. In haar lezing neemt zij ons mee aan de hand van een powerpoint presentatie door de geschiedenis van het huwelijk. Wat heeft Karel de Grote er mee van doen? En wat heeft een vroegere paus voor invloed gehad? Allerlei wetenswaardigheden komen aan de orde. Kleding van vroeger en nu, koppelen, het huwelijksbootje, de bruidstaart enzovoort.

Ook zal zij vertellen over de dagelijkse praktijk en de bijzondere ervaringen van haar bijzondere ambt.

NIVON NIEUWJAARSRECEPTIE

Omdat veel van onze leden het blad al in de 1^e week van januari in de bus of per email krijgen, nog even de aankondiging dat wij zondag 8 januari vanaf 15.00 uur het jaar 2012 in willen luiden met een gezellig samenzijn in ons centrum aan de Molenbeekstraat 26A te Arnhem. U bent van harte welkom. Natuurlijk zijn er oliebolletjes en glühwein (of als de klimaatsverandering nu toch echt doorzet: ijs en rosé.) De middag wordt opgeluisterd door een geweldig klavecimbelensemble.

Als u zelf nog iets toe wilt voegen aan de feestvreugde door bijvoorbeeld het declameren van een gedicht, het zingen van uw lievelingslied, of het spelen van een Bachouverture op uw viool, aarzel niet, gewoon doen! Iedereen waardeert uw inbreng. Tot 8 januari!

Het bestuur Nivon-Arnhem

NIEUWS VAN HET NIVON VAKANTIE ADVIES BUREAU

Niet ver over de grens tussen Duitsland en Frankrijk ligt het natuurvriendenhuis Chalet Amis de la Nature Le Raimeux op 1300 m hoogte op de hoogvlakte ten zuiden van Delemont in Zwitserland.

Het huis heeft een matrassenlager met verschillende slaapruidtes (2 ruidtes voor 4 personen, 1 voor 6 personen, 2 voor 9 personen en 1 voor 13 personen totaal 45 slaapplaatsen). Het is een zelfverzorgingshuis en de sleutel is te verkrijgen bij restaurant du Signal tel 032 499 99 45. Inrichting: Het huis beschikt over een douche, stapelbedden(lager), keuken waar je zelf kookt en een parkeerplaats. Verder zijn er mogelijkheden om in de buurt van het huis te skiën. In de zomer is dit huis een goed uitgangspunt om wandelingen te maken in de omgeving(Jura) of te klimmen over de bergen bijvoorbeeld de Raimeux graat of bij Moutier. Verder kan men het kasteel Schloss Raymontpierre bezichtigen, wandelen over de dinosaurus sporen, door de Gorvira Schlucht en met de kinderen naar de dierentuin van Siky-ranch in Crémines gaan.



Le Raimeux

Overnachtingsprijzen voor leden zijn:

Volwassenen 12 CHF 16-12 jaar 8 CHF ,
7-15 jaar 6 CHF en 0-6 jaar 0 CHF.

Bereikbaarheid: Trein vanuit Nederland naar Bazel en dan verder met het spoor naar Crémines of Moutier.

Dan is het nog 2 uur te voet naar het huis. Met de auto: Snelweg Nederland Bazel dan naar Delemont. Van hieruit richting Moutier over de 6 of via de tunnel linksaf richting Crémines. Dan naar Corcelles tot in het dorp, borden volgen naar Raimeux de Crémines tot aan het huis.

Adres: Chalet Le Raimeux Vers les maisons 100,
CH-2735 Grandval / BE, tel:+41 32 499 99 57.

Reserveren bij; Nadia Varisco Tel.: +41 32 493 47 97

Email: g.varisco@vtxnet.ch

Willem Wegenaar

Koeweide 150, 6931 WK Westervoort

Tel. 026 311 46 26 of mobiel 06 29 17 67 63.

DE BESTE WENSEN VOOR DIT JAAR MET VEEL ACTIVITEITEN

In januari starten veel cursussen. Enkele stonden nog niet in ons programmaboekje. Een aantal cursussen start begin januari zoals Kunst en Antiek no 217 en Westerse Geschiedenis no 223. Als u zich hiervoor snel telefonisch opgeeft kunt u nog net de eerste les meemaken, anders is later instromen in overleg ook een mogelijkheid. Opnieuw staat de cursus STEM-VORMING no 542 op het programma. Opgave voor de lezingencyclus DE KLOOF is tot 1 februari mogelijk, daarna gaat de prijs omhoog. Ook niet te vergeten is een avond WIJNPROEVEN eind januari.

LEZINGENCYCLUS DE KLOOF

Belangrijke items worden besproken door gezaghebbende sprekers. Zij wisselen over actuele thema's van gedachten met het publiek. Toegang per lezing voor leden € 3,- niet-leden € 5,- alleen indien aangemeld vóór 1 februari met het aanmeldingsformulier uit het programmaboekje. Beter en goedkoper voor u en voor ons is aanmelding via de website. Bij **niet** vooraanmelding is de toegang voor leden € 5,- en niet-leden €7,-.

De Kloof tussen kiezer en gekozene code 001

Zaterdag 3 maart in ons Nivoncentrum van **14 tot 16 uur**. Spreker **Maurice de Hond**.

De Kloof tussen allochtoon en autochtoon code 002

Zaterdag 31 maart in ons Nivoncentrum van **14 tot 16 uur**. Spreker **Jack Kroes**.

De Kloof tussen arm en rijk code 003

Zaterdag 14 april in ons Nivoncentrum van **14 tot 16 uur**. Spreker **Jan Pronk**.

WIJNPROEF AVOND code 050

Op donderdag 26 januari organiseert onze afdeling een wijnproef avond die geleid wordt door Chris Alblas. Hij is vinoloog van de Wijnacademie en schrijft over wijnen. Hij geeft informatie over diverse wijnen.

Ben je een liefhebber van wijn of wil je er één worden? Op deze avond krijg je de kans om acht wijnen te proeven. De nadruk zal liggen op een aantal door Chris gekozen biologische wijnen uit Frankrijk, Spanje en Duitsland. De avond, die plaatsvindt in ons centrum, begint om 19.30 uur met een kop koffie of thee, waarna om 20.00 uur de wijnproeverij zal beginnen. De kosten zijn € 14,50 per persoon. Aanmelden kan via het aanmeldingsformulier op de website of door het insturen van het aanmeldingsformulier in het programmaboekje onder vermelding van nummer 050

NIEUWS VAN CURSUSSEN EN WORKSHOPS JAN/FEBR

NIEUW *Cursus Stemvorming* code 542

Als vervolg op de cursus van 2011 wordt ook in 2012 een cursus Stemvorming aangeboden. In deze cursus van 7 lessen gebruikt u weer veel hulpmiddelen om de meest voorkomende moeilijkheden bij het zingen de baas te worden. We houden ons vooral bezig met praktijkoefeningen, zoals ademhalen, plaatsing van de toon, geluid durven maken en geloven in jezelf. Dit alles in een ontspannen sfeer en samen zingend.

Deze cursus is zowel voor de huidige cursisten als voor nieuwe cursisten bestemd. Om zoveel mogelijk alle cursisten tot hun recht te laten komen, is de cursus uitgebreid naar 2 uur.

Wanneer: 7 x op woensdag van 14.00 tot 16.00 uur

Data: 8, 15, 29 febr., 7, 14, 21, 28 mrt

Docent: Helma Daams, tel. 026 445 00 22

Kosten: Leden € 60/ niet-leden € 97

Bijkomende kosten: Geen

Max. aantal deelnemers: 10

Afhankelijk van het aantal deelnemers krijgt u bijtijds informatie over al of niet doorgaan van de cursus.

NIEUW *Cursus Kunst en Antiek* code 217

Deze extra cursus kunstgeschiedenis van 6 lessen over Kunst en Antiek start op maandagmorgen 9 jan. van 10.00 tot 12.00 uur in ons Nivoncentrum.

Hij gaat in ieder geval door, er is nog plaats, dus als u snel bent kunt u nog meedoen. Mogelijk kunt u ook later instromen. Bel snel naar de cursusadministratie

De data zijn: 9, 16, 23, 30 jan., 6 en 13 febr.

Docente: Ans Mansveld, 026 840 51 36

Kosten: Leden € 39 / niet-leden € 59

Bijkomende kosten: bezoek aan het Notarishuis eind maart/begin april. Max. aantal deelnemers: 25

***Westerse geschiedenis* code 223**

Deze cursus van 14 lessen op dinsdagavond van 19.30 tot 22.00 uur gaat in ieder geval door. Start is dinsdag 10 januari. Er zijn nog plaatsen vrij, dus als u zich snel aanmeldt kunt u meedoen. In overleg is later instromen mogelijk. Besproken worden de hoofdlijnen na de middeleeuwen tot 1870 aan de hand van het boek *Kenismaking met de geschiedenis van de Nieuwe Tijd* (€ 29,90) van Michiel van Os en Menno Potjer.

Docent Menno Potjer.

Kosten: leden € 119 niet-leden € 193

Bijkomende kosten: boek

***Boetseren in klei, was, papier-maché* code 324**

Deze cursus van 14 lessen op de woensdagmorgen van 9.30 tot 12 uur gaat in ieder geval door. Er is nog een enkele plaats vrij, dus als u zich snel aanmeldt

kunt u meedoen. In overleg is later instromen mogelijk. Start op 11 januari. Docente Sophie Bekkering. Kosten: leden € 152,- niet-leden € 235,-. Materiaalkosten via de docente.

Basiscursus Bergsport **code 431**

Een cursus bestaande uit zes theorieavonden en drie praktijkweekenden en is bedoeld als voorbereiding op alpine klimmen/bergwandelingen. De cursus wordt gegeven door vrijwilligers en is ook een goede voorbereiding op de alpinecursus in Oostenrijk. Thema's zijn alpine gevaren, -milieuaspecten bergwandelen en sportklimmen, voeding en conditie, EHBO tijdens bergsport, kaart en kompas, gps, tochtenplanning, weerkunde, zekering- en klimtechnieken, wandeltechnieken, materiaal en uitrusting, klettersteigen en sneeuw en ijs. De weekenden zijn: winterkamperen eind januari, kaart en kompasweekend eind maart op natuurvriendenhuis De Bosbeek en eind april klimmen in Ibbenburen Dld.

Start: dinsdag 17 januari van 20 tot 22 uur in het Ni-voncentrum, Molenbeekstraat 26A te Arnhem.

Kosten: leden € 87,- niet-leden € 119,-.

Bijkomende kosten: uitrusting, verzekering en reis- en verblijfkosten. Op dit moment is het nog niet zeker of er voldoende aanmeldingen zijn. Heeft u interesse, meldt u dan snel aan bij de cursusadministratie.

Zijdeschilderen workshop **code 317**

Een workshop op twee zaterdagen 4 febr van 10 tot 15.30 uur en 11 februari van 10 tot 13 uur. Deze workshop gaat in ieder geval door, er is nog een enkele plaats vrij. Wilt u meedoen meldt u snel aan bij de cursusadministratie. Docent: Danka Hüsken. Voor benodigdheden zie programmaboekje.

Kosten: leden € 38 niet-leden € 54.

Groencursus voorjaar **code 901**

Deze cursus georganiseerd in samenwerking met IVN en KNNV wordt gehouden in de stadsboerderij Presikhaaf, Ruitenberglaan 4. Het zijn 9 donderdagavonden van 20 tot 22 uur en vijf excursies op de zaterdagmorgen. Onderwerpen zijn: landschap rond Arnhem, zoogdieren, bomen, reptielen en amfibieën, planten, water, insecten en vogels. Start is op donderdag 9 febr. Doorgaan is afhankelijk van het aantal aanmeldingen. Er zijn nog veel plaatsen vrij.

Kosten voor leden en niet-leden € 45,-

Digitale fotografie **code 362**

Deze cursus wordt gegeven op 5 dinsdagen van 9.30 tot 12.00 uur. Marianne Schoonderbeek leert u uw camera kennen en gebruiken. Start op 28 febr. Er is nog veel plaats. Afhankelijk van het aantal deelnemers krijgt u bijtijds bericht over doorgaan of niet doorgaan.

Kosten: leden € 56,- niet-leden € 86,-

Fotobewerking

code 364

Deze cursus op 5 maandagen van 13.00 tot 15.30 uur start op 27 febr. Eigen laptop, camera en USB-stick moeten meegenomen worden. En een recent programma PICASA moet zijn geïnstalleerd. Er zijn nog plaatsen vrij. Afhankelijk van het aantal deelnemers krijgt u tijtjds bericht over doorgaan of niet doorgaan. Kosten: leden € 75,- niet-leden € 114,-

Schaken

code 420

Iedere 1^e dinsdag van de maand is er van 13.30 tot 14 uur de mogelijkheid u te melden en vrij te schaken, gevolgd door een toernooi van 14 tot 17 uur. Eerstvolgende schaakmiddag is dinsdag 10 januari en daarna 7 februari. Kosten: € 3 per middag. **Hiervoor niet opgeven, geld wordt op de schaakmiddag geïnd.**

Opgave overige cursussen mogelijk

Cursussen van maart/april staan nog niet op bovenstaande lijst. Opgave hiervoor blijft mogelijk. Kijk hiervoor in ons programmaboekje. De boekjes zijn nog steeds verkrijgbaar o.a. in alle bibliotheken.

AANMELDEN (cursusadministratie)

Voor cursussen waarin u geïnteresseerd bent, kunt u zich aanmelden met het aanmeldingsformulier achterin ons programmaboekje. Makkelijker en goedkoper is aanmelden via de website www.nivon-arnhem.nl. Inlichtingen over de cursussen, inhoud en of een cursus doorgaat kunt u krijgen bij Fijko Wenting. **tel. 026 472 11 12 (werkdagen 19.30-20.30 uur)** of via e-mail cursussen@nivon-arnhem.nl

EVALUATIEFORMULIER

De programmacommissie heeft een nieuw evaluatieformulier gemaakt. Deze kunt vinden op onze website www.nivon-arnhem.nl. Eveneens ligt een stapel afgedrukte formulieren op de koffiebar in het Nivoncentrum. Wij willen cursisten vragen dit formulier na afloop van een cursus in te vullen. Het is voor ons belangrijk om van u te horen wat uw ervaring is met de cursus die gevolgd is. Met uw opmerkingen en wensen kunnen wij rekening houden en aansluiten bij het nieuwe cursusprogramma.

U kunt op twee manieren het formulier versturen, te weten via de website en via de doos op de koffiebar.

De evaluatie is anoniem.

Dank voor ieders medewerking !

GEZOCHT HANDIGE COMPUTE- RAAR VOOR KLUS IN FEBRUARI

Op dit moment is er een werkgroep PR en communicatie, die zich buigt over de interne en externe communi-

catie binnen onze afdeling. Waar staan we voor, waar willen we heen, wat is ons huidig imago en sluit dat aan bij wat de leden willen. Daarom is het nodig om onze leden te polsen via een enquête. De enquêtegegevens moeten vervolgens worden 'ingeklopt' (dat wil zeggen invoeren in de computer). Is dit een klusje waar je je hand niet voor om draait, bel dan even met Jacqueline Scheer 026 443 48 71. Ik kan nu nog niet zeggen hoeveel tijd het je gaat kosten, dat hangt af van de respons, maar het zal liggen tussen de 2 en 8 uren.

THEEMATISCH

Thee met een thema aan de tisch (tafel)

Zondag 29 januari wordt de eerste Theematisch van het jaar 2012 gehouden. De bedoeling van deze bijeenkomsten is om meer binding met leden onderling te krijgen. De inhoud van de middag wordt bepaald en uitgevoerd door de leden zelf. Drie mensen zijn bereid gevonden iets te vertellen over hun hobby en zij laten iets van hun werk zien.

Dori Braat schildert iconen volgens de Griekse traditie. Zij heeft hierin jaren les gehad en heeft meerdere malen geëxposeerd.

Eva van der Bron is met naald en draad actief en heeft al menig quilt gemaakt.

Winnie Penninga is jarenlang cursist bij onze cursus Beeldhouwen/Boetseren geweest en wil haar werk tonen.

Allen zullen ook iets vertellen over hun hobby en de techniek ervan uitleggen.

Van 15.00 – 17.00 uur staat koffie en thee klaar en is er mogelijkheid om gezellige contacten te hebben.

EXCURSIE NAAR POMPEKLINIEK

Na de boeiende lezing door Jan Verheugt, over de verlooftoetsing in de TBS, organiseren we op **dinsdagmiddag 31 januari** een bezoek aan **de Nijmeegse Pompekliniek**.

Ongeveer driekwart van de tbs-patiënten die naar de Pompestichting komen heeft een persoonlijkheidsstoornis. Veel patiënten hebben tevens een verslavingsprobleem. Patiënten met een persoonlijkheidsstoornis worden (voor het grootste deel) behandeld in de Pompekliniek in Nijmegen. Zij komen uit een gevangenis, waar zij (een deel van) de straf hebben uitgezeten die de rechter hen tegelijk met de tbs heeft opgelegd. Of zij komen uit een andere tbs-kliniek waar hun behandeling onvoldoende van de grond kwam. In de Pompekliniek verblijven alleen mannen.

Het grootste deel van de tbs-patiënten keert zelfstandig terug in de maatschappij, al resocialiseert een deel van hen via beschermde woonvormen of bijzondere begeleiding en toezicht. Dat laatste is met name het geval

als de rechter voorwaardelijke beëindiging van de tbs uitspreekt. (citaat website Pompekliniek).

Tijdens de excursie krijgen we zowel uitleg over TBS als een rondleiding door de kliniek. Aandacht wordt besteed aan de manier waarop de patiënten begeleid worden bij hun terugkeer naar de maatschappij. Als afsluiting is er nog een korte nabespreking. We zijn van ca 13.30 uur tot 16.30 uur in de Pompekliniek.

Kosten rondleiding excl vervoer nog niet definitief: reken maar op ca € 3,- p.p.

Verzamelen: 12.40 uur station Arnhem, perron 8 (vertrek trein 12.50 uur). We gaan vanaf station Nijmegen met de bus naar de kliniek en zullen daar ca 13.30 uur aanwezig zijn. Terug in Arnhem ca 17.00 uur.

Vervoerskosten zijn voor eigen rekening, het is mogelijk om met meerdere personen gebruik te maken van de korting (alleen papieren kortingkaartje uit de auto-maat) bij gebruik van een NS voordeelkaart van één van de andere reizigers. Graag bij opgave doorgeven of je in het bezit bent van een NS Voordeelkaart.

Kies je liever voor eigen vervoer of stap je ergens anders in, laat dat dan tijdig aan mij weten!

Aanmelden voor: **25 januari** 2012 bij:

Marleen van Noort, bij voorkeur per email:
excursies@nivon-arnhem.nl

Tel. 026 379 53 56 van 19.00-21.00 uur.

Je ontvangt na 27 januari een bevestiging.

EXCURSIE MUSEUM BRONBEEK

Op **zondag 12 februari** gaan we een bijzonder bezoek brengen aan het vernieuwde Museum Bronbeek. Het bezoek begint met koffie of thee en de traditionele spekkoeke in restaurant de Kumpulan.

Vervolgens maken we een deel van de openbare repetitie van het **Gamelan-orkest** mee, waarna we rondgeleid worden door het vernieuwde museum.

De afgelopen jaren is er veel veranderd in Bronbeek. Van februari 2009 tot augustus 2010 zijn de museumgangen en -zalen verbouwd en opnieuw en eigentijds ingericht. De officiële opening vond plaats op 16 augustus 2010, een bijzondere herdenkingsdag: de overgave op 15 augustus 1945 betekende het einde van de strijd in Zuidoost-Azië en voor Nederland het einde van de Tweede Wereldoorlog.

De geschiedenis van de Nederlandse koloniale aanwezigheid in Nederlands-Indië staat centraal in de vaste tentoonstelling 'Het verhaal van Indië'. Dit verhaal begint eind 16e eeuw met de eerste ontmoetingen van Hollanders met de inheemse bevolking. Een belangrijk deel gaat over de Tweede Wereldoorlog in de kolonie, de Bersiap en de gevolgen voor de bewoners. Het verhaal eindigt in de postkoloniale periode, waarin hon-

derduizenden Indische Nederlanders naar Nederland migreerden.

Het is zeker de moeite waard om (opnieuw) een kijkje te nemen in het bijzondere museum, ook al ben je er al eens eerder geweest!

Kosten (incl. koffie/thee/spekkoek, gamelan, entree & rondleiding):

€ 7,50 p.p. (€ 4,50 p.p. met museumkaart)

Verzamelen: 10.30 uur in restaurant Kumpulan, op het Bronbeek-terrein, waarna:

11.30 uur beluisteren gamelan in een Bronbeekzaal,

12.00-13.30 uur rondleiding.

Aanmelden voor: **5 februari** bij:

Marleen van Noort, bij voorkeur per email:

excursies@nivon-arnhem.nl

Tel. 026 379 5356 van 19.00-21.00 uur.

Je ontvangt **na 8 februari** een bevestiging.

EXCURSIE MUSEUM IN ASSEN CHINA'S GOUDEN EEUW

Op zaterdag 17 maart gaan we met Nivon Arnhem naar Assen om daar in het onlangs prachtig vernieuwde Drents Museum de **openingstentoonstelling 'De Gouden Eeuw van China'** te bezoeken. Dit is de bloeitijd van de Tang-dynastie (618 – 907 na Chr): de glorieuze dynastie met de grootste open culturele uitstraling uit de hele Chinese geschiedenis.

Start excursie 11.30 uur .

Kosten voor de voorafgaande inleiding (inclusief koffie, Chinees gebak) & rondleiding: € 14,- p.p.

Entree: bij groepen vanaf 10 personen € 10,- museumkaart gratis toegang.

Eigen vervoer (trein) naar Assen.

Nadere informatie volgt in Mededelingen van februari.

Geïnteresseerden kunnen zich alvast inschrijven bij Marleen van Noort, zodat we een idee krijgen hoeveel mensen belangstelling hebben.

Bij voorkeur per email: excursies@nivon-arnhem.nl (onderwerp: Drents Museum). Graag in de mail ook een telefoonnummer vermelden waar we u kunnen bereiken. Tel.: 026 379 53 56 van 19.00-21.00 uur.

NIVON BUITEN ACTIVITEITEN

WANDELCAFÉ ARNHEM

Op zondag 29 januari is er weer een Wandelcafé in bezoekerscentrum Sonsbeek, Zijpendaalseweg 24A in Arnhem.

Om 11 uur zal Hans Middel een inleiding verzorgen over zijn boek **BEELDEN OP STAND**. Dit boek geeft op prachtige wijze de kunst in de openbare ruimte van Arnhem weer. Hans Middel heeft hiervoor de kunstwer-

ken geselecteerd, vastgelegd en de verhalen achter de kunstwerken opgeschreven. Beelden, muurschilderingen, ornamenten, fonteinen en monumenten, Arnhem staat er vol van en wie een wandeling maakt door de stad en de parken kan er volop van genieten.

Dat gaan we doen op zondag 29 januari !

Na de inleiding gaan we onder leiding van Hans ongeveer 1,5 uur wandelen door de binnenstad. Hierna wordt de wandeling zonder Hans nog voortgezet door Sonsbeek en Zijpendaal. We eindigen weer bij het bezoekerscentrum. Deelname gratis.

Plaats: Bezoekerscentrum Sonsbeek, Zijpendaalseweg 24 A, Arnhem

Lengte: ca 12 km

Organisatie: Nivon, Te Voet en Bezoekerscentrum Sonsbeek.

Informatie: Eva Hupkes (026 361 98 43),
Jan Altena (026 445 00 28),
bezoekerscentrum (026 445 06 60)

Anneke Geselschap heeft ruim 10 jaar voor Nivon het wandelcafé mee georganiseerd en menig wandeling uitgezet en voorgelopen. Graag willen we haar bedanken voor haar inzet en enthousiasme en alle goeds toewensen voor haar nieuwe leven in het buitenland. Anneke veel succes en veel dank !

NIVON BERGSPORTGROEP ZON



WINTERKAMPEREN IN DE EIFEL

van vrijdag 27 t/m zondag 29 januari

Zin om het nieuwe jaar goed te beginnen, je tent af te stoffen, je wandelschoenen aan te trekken, te genieten van bevroren watervallen en besneeuwde paadjes? Ga mee winterkamperen met de Nivon Bergsportgroep ZON in de Eifel van **27/29 januari**. De koukleumen onder ons kunnen overnachten in het naast het kampeerterrein gelegen Natuurvriendenhuis 'Berg'.

Het is leuk als je er ook bij bent: gezellig bijpraten, wandelen en je sportieve voornemens voor komend seizoen horen. Op vrijdagmiddag vanaf 15 uur kunnen we terecht op de camping. Terwijl de sterren boven ons stralen, pruttelen op de grond naast de tent de lekkerste gerechten. Zaterdag en zondag maken we een lange wandeling in de omgeving en zaterdagavond spelen we in een zaal van het huis ons **nieuwjaarsdobbelspel**. Dat we dan niet onze eigen drankjes, maar die van het huis afnemen lijkt geen probleem. Zondagmiddag keren we weer huiswaarts. Opgave of informatie bij Henk Houthuijzen tel. 0481 35 43 08 . Hij wil graag binnenkort een aantal plaatsen op de camping of in het huis reserveren, dus a.u.b. voor 20 januari bij hem op-

geven of je meegaat, of je vervoer zoekt en of je plaatsen vrij hebt in de auto om nog iemand mee te kunnen nemen: h.houthuizen@kpnplanet.nl
E-mail bergsport@nivon-arnhem of tel. 0481 35 43 08

Nieuwjaarsdobbelspel

Dit spel spelen we op de zaterdagavond. Neem hiervoor 1 of 2 ingepakte cadeautjes mee die te maken hebben met buitensport. Het liefst iets wat je nog thuis hebt liggen/ooit gekregen hebt/ dubbel hebt/overtollig is/enz. Stel er zat ooit een stappenteller in je kerstpakket en je vraagt je af wat je er mee moet. Pak in en neem mee! Of die nieuwe wandelsokken die je oma heeft gekocht, maar die nu net een maat te klein zijn. Ook daarvoor geldt: papier erop en in je rugzak. En die klimfilm heb je al gezien: misschien kun je er een ander blij mee maken. Creatieve geesten mogen ook zelf iets fabriceren. NB: het is niet de bedoeling om gebruikte dingen in te pakken. Als je echt niets hebt en je wilt iets kopen, beperk je dan tot een paar euro. Je kunt winnen, maar ook verliezen.

SLAPEN IN EEN IGLO

Deze activiteit is georganiseerd door Nivon Bergsport Amsterdam. Wij mogen daar aan deelnemen.

Winterkamperen is meestal koud, winderig en daarom niet zo populair. In een iglo of een sneeuwhol is dat heel anders. De temperatuur is altijd boven het vriespunt, dus ideaal in noodsituaties. Door goede isolatie hoor je geen geluiden van buitenaf en is een goede nachtrust gegarandeerd. Met een slaapzak goed voor 0° tot -5°Celsius word je uitgerust wakker, klaar voor je dag in de witte buitenwereld. Dus doe mee en geniet. Tijdens de voorjaarsvakantie wordt een iglo kamp gebouwd in de buurt van een camping in het Zwarte Woud. Het kampeerveld ligt ruim 500 meter van de camping en is omzoomd door bomen. In dit iglo kamp kunnen we terecht van 18 februari tot en met 3 maart. Bij aankomst staan de in de voorafgaande week gebouwde iglo's al op ons te wachten. Tijdens het verblijf zal geoefend worden met het bouwen van de verschillende soorten shelters en zullen verschillende technieken behandeld worden zoals de diepte van de sneeuw die nodig is voor een bepaald type opvang, bouwmethoden, en de hoeveelheid tijd die nodig is om verschillende onderdak/schuilplaatsen te maken.

De soorten van onderdak zijn:

Iglo, Sneeuwhol, Sneeuwtrench of Sierra Hut
Onderkoeling en andere koude gerelateerde verwondingen worden belicht en behandeld tijdens jullie verblijf in het kamp.

Het bouwen van een sneeuwschuilplaats is niet verplicht, je kunt gewoon slapen in de iglo en je tijd ge-

bruiken om te langlaufen of te wandelen in de sneeuw in de omgeving van de camping.

Tevens zijn er op de nabij gelegen camping 2 persoons- chalets, een 4 persoons- stacaravan en een slaapzaal, dus mogelijkheden genoeg, ook voor mensen met jonge kinderen.

Kosten per persoon, per week

Iglo camp € 65,- Chalet € 162,- Stacaravan € 102,-

De prijzen hierboven zijn inclusief organisatie kosten.

De definitieve kosten worden zodra die bekend zijn aan alle deelnemers doorgegeven.

Betaling is per bank of giro en het totaal verschuldigde bedrag moet voor 10 februari overgemaakt worden.

Heb je interesse om mee te doen mail of bel even naar

Henk Houthuijzen. h.houthuijzen@kpnplanet.nl of tel.

0481 35 43 08

ALPINE TOERSKIËN IN OOSTENRIJK

Van zondag 11 maart tot en met zaterdag 17 maart gaan we toerskiën in Zederhaus in Oostenrijk

Bij toerskiën gebruik je geen liften, maar 'loop' je op je ski's met behulp van stijgvellen omhoog in het spoor van de gids. Eenmaal boven gaan de stijgvellen van de ski, vergrendel je de binding en ga je, naar beneden. Het is een opleidingsweek voor beginnende en gevorderde toerskiërs. De cursusweek staat onder leiding van gediplomeerde gidsen.



Zederhaus ligt op een hoogte van 1200 meter in één van de mooiste skigebieden van Oostenrijk. Het is een vrij sneeuwzeker gebied, als er in andere skigebieden nauwelijks sneeuw ligt, ligt hier meestal een overvloed aan sneeuw. In het schilderachtige gebied kun je mooie toerskitochten maken met makkelijke routes voor beginners en voor gevorderden, snelle steile afdalingen met grote hoogteverschillen.

Wij zijn ondergebracht in Gasthaus Kirchenwirt in Zederhaus; een traditionele herberg met uitstekend eten.

Programma: tijdens deze toerskiweek-cursus maken we dagelijks een skitoer en oefenen we de benodigde techniek, kennis en vaardigheden in de praktijk, 's avonds nemen we de theoretische aspecten door

zoals sneeuwcondities, techniek, oriëntering, gebruik van lawine piepers, enz.

Er zijn veel **toerskibestemmingen** in de omgeving mogelijk zowel voor beginners als gevorderden. De tochten worden afhankelijk van de omstandigheden zoals lawinegevaren en kennis en ervaring van de deelnemers gepland. Maximale groepsgrootte is 5/6 personen.

Conditie: minimaal 2 uur per week hardlopen/fietsen of andere duursport.

Ervaring: goed kunnen skiën (zwarte piste) afhankelijk van het aantal deelnemers kunnen er bij voldoende deelname meerdere groepen gemaakt worden waarbij er gekeken wordt naar het niveau en conditie van de deelnemers.

Leiding toerenweek: Franz Fend, nationaal beëdigd hochalpine leraar, lid en leraar van het team van de Alpine Akademie van de Oostenrijkse natuurvrienden.

Joachim Moritz, nationaal beëdigd hochalpine leraar, lid en opleider van het team van de Alpine Akademie van de Oostenrijkse natuurvrienden.

Prijs: € 680,- inclusief halfpension, 2 persoonskamers, ontbijtbuffet, 3-gangendiner met saladebuffet, vegetarisch mogelijk

Exclusief: Materiaal toerski's met vellen, schoenen en stokken, lawinepieper, lawineschop, Reken op ongeveer € 150,- Ook exclusief vervoer naar en van Oostenrijk. Meer info/ aanmelden: bergsport@nivon-arnhem.nl
Marco Ouwehand tel. 06-51 34 95 41

MET PASEN OP LE TOURNESOL

Het voorjaar begint in Nederland rond Pasen, maar in Frankrijk is het dan vaak al bijna zomer. Daarom hebben we rondom Pasen twee mobilhomes gereserveerd op Le Tournesol om te

- * Kanoën in de Lot /Tuyere
- * Klimmen langs de Gorges de La Tuère/ mogelijk in vier niveaus.
- * Via Ferrata / twee verschillende parkoersen in Sainte Genevieve
- * Canyoning / twee verschillende parkoersen ook voor beginners
- * Mountainbiken, veel routes aanwezig met aangegeven hoogtes en GPS coördinaten
- * Wandelroute de Compostella is de route via Podiensis. Deze loopt door Centraal Massief en het hoogste punt is 1400 mtr.

Gezamenlijk vervoer, afstand vanaf Arnhem 1030 km. Voor een week met Pasen (binnen de opgegeven datum voldoende boekingsmogelijkheden) kunnen wij het volgende aanbieden:

Verblijf voor 12 personen (7 nachten) in een mobilhome, half pension p.p. € 230,- dit is exclusief reiskosten en huur kano en mountainbikes.

Informatie en opgave Henk Houthuijzen
tel.0481 35 43 08 email h.houthuijzen@kpnplanet.nl

Het NIVON Mededelingenblad verschijnt eenmaal per maand. Eén exemplaar per adres.

REDACTIECOMMISSIE

Rob Kooderings, tel.: 026 333 60 58. Tom Bohle
KOPIJ voor het januarinumnummer, dat uiterlijk woensdag 8 februari bij u in de bus valt, **vóór 24 januari versturen** naar de redactie Transvaalstr 28, 6861 CX OOSTERBEEK of e-mail: mededelingen@nivon-arnhem.nl
De redactie bepaalt hoe de kopij wordt verwerkt.

VOORZITTER

Jan Willem Kylstra, Beatrixstraat 24,
6828 CR ARNHEM tel. : 026 443 80 06
e-mail: voorzitter@nivon-arnhem.nl

SECRETARIS

Jacqueline Scheer, v Pallandtstraat 82,
6814 GS ARNHEM tel. : 026 443 48 71
e-mail: secretaris@nivon-arnhem.nl

PENNINGMEESTER NIVON-ARNHEM

Dinie Rengers, Kraijensteinlaan 17,
6891 EA ROZENDAAL tel. 026 361 03 55
giro 94 78 01 penningm. NIVON Afd Arnhem te Arnhem.
e-mail: penningmeester@nivon-arnhem.nl

NIVONCENTRUM ARNHEM

Molenbeekstr. 26A, 6824 AX ARNHEM.
tel.026 389 38 65. e-mail: info@nivon-arnhem.nl

BEHEER / VERHUUR NIVONCENTRUM

e-mail: beheer@nivon-arnhem.nl

CURSUSCOÖRDINATIE a.i.

Ineke Nengerman tel. 026 361 16 41.
e-mail: cursuscoordinator@nivon-arnhem.nl

CURSUSADMINISTRATIE

Fijko Wenting tel.: 026 472 11 12
e-mail: cursussen@nivon-arnhem.nl

LEZINGEN

Irma Mulder, tel. 026 443 58 24
e-mail: lezingen@nivon-arnhem.nl

EXCURSIES en MUSEUMBEZOEK

Marleen van Noort, tel.: 026 379 53 56 van 19-21 uur.
e-mail: excursies@nivon-arnhem.nl

LEDENADMINISTRATIE

Voor NIVON-leden: Alle wijzigingen melden aan :
NIVON-ledenadministratie, Hilversumstraat 332
1024 MB AMSTERDAM. tel. 088 099 09 14
Of per e-mail leden@nivon.nl. Afdeling Arnhem krijgt van de wijzigingen automatisch bericht uit Amsterdam.
Niet-leden wijzigingen doorgeven aan: Rob Kooderings,
Transvaalstr 28 6861 CX Oosterbeek. tel. 026 333 60 58.
e-mail: ledenadministratie@nivon-arnhem.nl
Contributietarieven: € 37,70 p.j. inwon/reductie €25,30

NIVON VAKANTIE ADVIESBURO ARNHEM

Informatie over binnen- en buitenlandse Natuurvriendenhuizen/kampeertreinen en LAW-paden. Ook aanschaf boekjes en huizengidsen. Willem Wegenaar, Koeweide 150, 6931 WK WESTERVOORT. tel. 026 311 46 26.
e-mail: vab@nivon-arnhem.nl

BUITENACTIVITEITEN

Willem Wegenaar tel: 026 311 46 26
e-mail:natuurvrienden@nivon-arnhem.nl

NIVON BERGSPORTGROEP ZON

Henk Houthuijzen, tel. 0481 35 43 08
e-mail: bergsport@nivon-arnhem.nl
website www.bergsport-zon.nl

WEBSITE NIVON-ARNHEM

www.nivon-arnhem.nl
contactpersoon: Fijko Wenting tel. 026 472 23 30.